

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
протокол від 07.09.2020 р. № 2
завідувач кафедри

(проф. Ю. Ушкаренко)

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
МЕНЕДЖМЕНТ

Освітня програма Міжнародні економічні відносини
першого (бакалаврського) рівня
Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань 29 Міжнародні відносини

Херсон 2020

1. Опис курсу

Назва освітньої компоненти	Менеджмент
Викладач	Соловйов Андрій Ігорович, доктор економічних наук, професор кафедри економіки, менеджменту та адміністрування ORCID: https://orcid.org/0000-0002-5208-2269
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=2965#section-0
Контактний телефон	(0552)326762
Емаїл викладача:	ASolovyov@ksu.ks.ua
Графік консультацій	Понеділок, 16:00-17:00, ауд. 306 або за призначеним часом

1. Анотація дисципліни: дисципліна включає теми, в яких розкриваються сутність і роль менеджменту та управління, історія розвитку менеджменту, закони, закономірності та принципи менеджменту, методи менеджменту, управлінські рішення та методи прийняття управлінських рішень. Розглядаються цілі організації, концепція управління за цілями, функції менеджменту як види управлінської діяльності, інформація та комунікації у менеджменті, стилі керування, ефективність менеджменту, відповідальність, етика та культура менеджменту.

2. Мета та завдання дисципліни:

Мета – формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Завдання – теоретична підготовка студентів з питань:

- сутність основних понять і категорій менеджменту та управління;
- принципи та функції менеджменту;
- систему методів управління;
- зміст процесів та технології управління;
- основи планування, здійснення мотивування та контролювання;
- організацію взаємодії та повноважень;
- прийняття рішень у менеджменті;
- інформаційне забезпечення процесу управління;
- керівництво та лідерство, стилі управління;

- етику і відповідальність у менеджменті;
- ефективність управління.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

Програмні результати навчання:

ПРН 4. Систематизувувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН 6. Планувати, організувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН 11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ПРН 24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

ПРН 25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3,5 кредити / 105 годин	22	20	63

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий /вибірковий
2020/2021	II	292 Міжнародні економічні відносини	I	Обов'язковий

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання: мультимедійний проектор для комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль). Програмний редактори MSExcel. Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Moodle.

7. Політика курсу

Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% відвідування очне або дистанційне відвідування всіх видів відповідно до встановленого розкладу, не запізнюватися. У разі відсутності з поважних причин

(через хворобу) необхідно надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати в визначений викладачем час на консультаціях. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету). Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX.

Високо цінується академічна доброчесність. До всіх студентів освітньої програми відбувається абсолютно рівне ставлення. Навіть окремих випадок порушення академічної доброчесності є серйозним проступком, який може призвести до несправедливого перерозподілу оцінок і, як наслідок, загального рейтингу студентів. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття. Реферати та тези доповідей, інші наукові роботи повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Мінімальне покарання для студентів, яких спіймали на обмані чи плагіаті під час тесту чи підсумкового контролю, буде нульовим для цього завдання з послідовним зниженням підсумкової оцінки дисципліни принаймні на одну літеру. Будь ласка, поставтесь до цього питання серйозно та відповідально.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план	Форма навчального заняття кількість годин (аудиторної та самостійної)	Список рекомендованих джерел	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Теоретичні основи менеджменту					
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	Тема 1. Сутність і роль менеджменту та управління 1. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. 2. Система відносин в організації як предмет вивчення менеджменту. 3. Менеджмент як система наукових знань. 4. Менеджмент як мистецтво управління. 5. Методи досліджень: діалектичний, конкретно-історичний, системний підхід; моделювання: вербальне, фізичне, аналогове, математичне; науковий, експертний, соціологічні методи: анкетування, інтерв'ювання, тестування.	Лекція – 2 год.	1, 2, 3, 6, 11-14, 21-26	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану,	Тема 1. Сутність і роль менеджменту та управління 1. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності.	Семинар – 2 год., самост. робота – 7 год.	1, 2, 3, 6, 11-14, 21-26	Тести	3

розкладу занять	2.Система відносин в організації як предмет вивчення менеджменту. 3.Менеджмент як система наукових знань. 4.Менеджмент як мистецтво управління. 5.Методи досліджень: діалектичний, конкретно-історичний, системний підхід; моделювання: вербальне, фізичне, аналогове, математичне; науковий, експертний, соціологічні методи: анкетування, інтерв'ювання, тестування.				
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	Тема 2. Історія розвитку менеджменту 1.Передумови виникнення науки управління. 2.Існуючі парадигми менеджменту. 3.Класичні та неокласичні теорії менеджменту. 4.Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.	Лекція – 2 год.	2-5, 6, 9, 12-14, 18, 23, 30	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	Тема 2. Історія розвитку менеджменту 1.Передумови виникнення науки управління. 2.Існуючі парадигми менеджменту. 3.Класичні та неокласичні теорії менеджменту. 4.Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.	Семинар – 2 год., самот. робота – 6 год.	2-5, 6, 9, 12-14, 18, 23, 30	Індивідуальна робота	6
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	Тема 3. Закони, закономірності та принципи менеджменту 1.Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід. 2.Закони і закономірності менеджменту. 3.Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації. 4.Класифікація принципів менеджменту. 5.Взаємозв'язок між принципами менеджменту.	Лекція – 2 год.	2, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 27, 29	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	Тема 3. Закони, закономірності та принципи менеджменту 1.Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід. 2.Закони і закономірності менеджменту.	Семинар – 2 год., самот. робота – 7 год.	2, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 27, 29	Самостійна робота	7

	<p>3.Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації.</p> <p>4.Класифікація принципів менеджменту.</p> <p>5.Взаємозв'язок між принципами менеджменту.</p>				
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	<p>Тема 4 Методи менеджменту.</p> <p>1.Сутність та класифікація методів менеджменту.</p> <p>2.Методи менеджменту як сукупність способів впливу керуючої системи управління на керовану. 3.Методи менеджменту як результат виконання функцій менеджменту. 4.Економічні методи менеджменту. 5.Адміністративні методи менеджменту.</p> <p>6.Соціально-психологічні методи менеджменту. 7.Механізм взаємодії методів, принципів та функцій менеджменту.</p>	Лекція – 2 год.	2, 3, 4, 5, 9-12, 17, 20, 26	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	<p>Тема 4 Методи менеджменту.</p> <p>1.Сутність та класифікація методів менеджменту.</p> <p>2.Методи менеджменту як сукупність способів впливу керуючої системи управління на керовану. 3.Методи менеджменту як результат виконання функцій менеджменту. 4.Економічні методи менеджменту. 5.Адміністративні методи менеджменту.</p> <p>6.Соціально-психологічні методи менеджменту. 7.Механізм взаємодії методів, принципів та функцій менеджменту.</p>	Семінар – 2 год., самост. робота – 7 год.	2, 3, 4, 5, 9-12, 17, 20, 26	Тести	3
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	<p>Тема 5 Управлінські рішення. Методи прийняття управлінських рішень</p> <p>1.Управлінське рішення як результат управлінської діяльності.</p> <p>2.Класифікація управлінських рішень.</p> <p>3.Умови прийняття управлінських рішень.</p> <p>4.Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень.</p> <p>5.Моделі прийняття управлінських рішень.</p> <p>6.Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень.</p> <p>7.Класифікація методів</p>	Лекція – 2 год.	1, 2, 4, 5, 9, 15	Опрацювання лекційного матеріалу	

	обґрунтування та прийняття управлінських рішень.				
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	Тема 5 Управлінські рішення. Методи прийняття управлінських рішень 1. Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. 2. Класифікація управлінських рішень. 3. Умови прийняття управлінських рішень. 4. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. 5. Моделі прийняття управлінських рішень. 6. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень. 7. Класифікація методів обґрунтування та прийняття управлінських рішень.	Семінар – 2 год., самост. робота – 6 год.	1, 2, 4, 5, 9, 15	Доповідь	4
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	Тема 6. Цілі організації. Концепція управління за цілями. 1. Класифікація цілей організації. 2. Процес постановки цілей. 3. Концепція управління за цілями.	Лекція – 2 год.	5, 6, 7, 8-13, 19, 22-28	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	Тема 6. Цілі організації. Концепція управління за цілями. 1. Класифікація цілей організації. 2. Процес постановки цілей. 3. Концепція управління за цілями	Семінар – 2 год., самост. робота – 6 год.	5, 6, 7, 8-13, 19, 22-28	Контроль на роботу	10
Модуль 2. Прикладні аспекти менеджменту					
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	Тема 7. Функції менеджменту як види управлінської діяльності. 1. Поняття функцій менеджменту. Функції менеджменту як види управлінської діяльності. 2. Особливості формування функцій менеджменту. 3. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні), конкретні (спеціальні) функції менеджменту. 4. Динамічний взаємозв'язок конкретний і загальних функцій. 5. Механізм реалізації конкретних функцій менеджменту на засадах використання загальних.	Лекція – 2 год.	1, 2, 3, 4, 9-18	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану,	Тема 7. Функції менеджменту як види управлінської діяльності. 1. Поняття функцій менеджменту. Функції менеджменту як види	Семінар – 2 год., самост. робота – 6 год.	1, 2, 3, 4, 9-18	Презентація	4

розкладу занять	управлінської діяльності. 2.Особливості формування функцій менеджменту. 3.Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні), конкретні (спеціальні) функції менеджменту. 4.Динамічний взаємозв'язок конкретний і загальних функцій. 5.Механізм реалізації конкретних функцій менеджменту на засадах використання загальних.				
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	Тема 8. Інформація та комунікації у менеджменті . 1.Інформація, її види та роль в менеджменті. Носії інформації. 2.Класифікація інформації. Вимоги, що висуваються до інформації. 3.Поняття і характеристика комунікацій. 4. Різновиди «внутрішніх» та «зовнішніх» комунікацій. 5.Перешкоди в комунікаціях. Зворотний зв'язок в процесі комунікації. 6.Засоби комунікацій, їх переваги та недоліки.	Лекція – 2 год.	2, 4, 5, 6, 8-14, 27-30	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	Тема 8. Інформація та комунікації у менеджменті . 1.Інформація, її види та роль в менеджменті. Носії інформації. 2.Класифікація інформації. Вимоги, що висуваються до інформації. 3.Поняття і характеристика комунікацій. 4. Різновиди «внутрішніх» та «зовнішніх» комунікацій. 5.Перешкоди в комунікаціях. Зворотний зв'язок в процесі комунікації. 6.Засоби комунікацій, їх переваги та недоліки.	Семінар – 2 год., самот. робота – 6 год.	2, 4, 5, 6, 8-14, 27-30	Самостійна робота	7
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	Тема 9. Стилї керування. 1.Поняття стилю керування та континууму стилів керування. 2.Характеристика та класифікація стилів керування. 3.Фактори та передумови формування стилів керівництва. 4.Критерії оцінки стилю менеджера.	Лекція – 2 год.	2, 5, 9, 10, 14, 17, 24, 28	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану,	Тема 9. Стилї керування. 1.Поняття стилю керування та континууму стилів керування. 2.Характеристика та класифікація стилів керування.	Семінар – 2 год., самот. робота – 6 год.	2, 5, 9, 10, 14, 17, 24, 28	Усне опитування	6

розкладу занять	3.Фактори та передумови формування стилів керівництва. 4.Критерії оцінки стилю менеджера.				
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	Тема 10. Ефективність менеджменту. 1.Видова класифікація ефективності організації: індивідуальна, групова, загально-організаційна. 2.Особливості оцінки різновидів ефективності. 3.Концепції визначення ефективності менеджменту в організації. 4.Підходи до оцінки ефективності менеджменту в організації. 5.Економічна, організаційна та соціальна ефективність менеджменту. 6. Системи показників економічної, організаційної та соціальної ефективності менеджменту, їх склад і методи визначення. 7.Напрями підвищення ефективності управління організацією.	Лекція – 2 год.	1, 4, 6, 9, 7, 13, 15, 22, 27	Опрацювання лекційного матеріалу	
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	Тема 10. Ефективність менеджменту. 1.Видова класифікація ефективності організації: індивідуальна, групова, загально-організаційна. 2.Особливості оцінки різновидів ефективності. 3.Концепції визначення ефективності менеджменту в організації. 4.Підходи до оцінки ефективності менеджменту в організації. 5.Економічна, організаційна та соціальна ефективність менеджменту. 6. Системи показників економічної, організаційної та соціальної ефективності менеджменту, їх склад і методи визначення. 7.Напрями підвищення ефективності управління організацією. науково-технічні програми.	Семинар – 2 год., самост. робота – 6 год.	1, 4, 6, 9, 7, 13, 15, 22, 27	Контроль на роботу	10
Згідно робочого навчального плану, розкладу занять	Тема 11. Відповідальність, етика та культура менеджменту. 1.Сутність та різновиди відповідальності та етики у менеджменті. 2. Соціальна відповідальність як добровільна реакція на соціальні проблеми суспільства з боку організації. 3Сутність та значення соціальної поведінки менеджменту. 4.Культура менеджменту.	Лекція – 2 год.	1, 2, 4, 6, 11, 18, 26	Опрацювання лекційного матеріалу	

9. Система оцінювання та вимоги: форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Модуль 1. Назва та максимальна кількість балів за цей модуль

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали.

Контрольна робота – 10 балів.

Доповідь – 4 бали.

Тести (по 3 бали за 2 тести).

Самостійна робота – 7 балів.

Індивідуальні завдання – 1-6 балів.

Модуль 2. Назва та максимальна кількість балів за цей модуль.

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали.

Контрольна робота – 10 балів.

Презентація – 4 бали.

Самостійна робота – 7 балів.

Усне опитування – 6 балів.

Студенти можуть отримати до 10% бонусних балів за виконання індивідуальних завдань, підготовці презентації англomовної статті з аналізу даних, участь у конкурсах наукових робіт, предметних олімпіадах, конкурсах, неформальній та інформальній освіті (зокрема, COURSERA та ін.).

Таблиця 1

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування освітньої компоненти/навчальної дисципліни, формою семестрового контролю якої є екзамен

№	Види навчальної діяльності (робіт)	модуль 1	модуль 2	Сума балів
1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі)	16	10	26
	- тестування	6		6
	- доповідь	4		4
	- індивідуальні завдання	6		6
	- усне опитування		6	6
	- презентація		4	4
22.	Самостійна робота	7	7	14
33.	Контрольна робота	10	10	20
	Поточне оцінювання (разом)	33	32	60
	Підсумковий контроль			40
	Разом балів			100
1	- участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах; - підготовка наукової статті, наукової			max 10

	роботи на конкурс; - тощо			
--	------------------------------	--	--	--

Оцінка відповідає рівню сформованості загальних і фахових компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувача освіти та визначається шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання (табл. 2).

Таблиця 2

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10.Список рекомендованих джерел

Основні:

1. Мазаракі А.А. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / А.А. Мазаракі, О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник та ін.; за ред. А.А. Мазаракі. – Харків: Фоліо, 2014. – 846 с.
2. Основи менеджменту і маркетингу : навчальний посібник / Л.Ф. Кожушко, Т.О. Кузнецова, О.Ю. Судук. – Рівне: НУВГП, 2016. – 291с.
3. Основи менеджменту. Теорія і практика : навч. посіб. / Г.Є. Мошек, І.П. Миколайчук, Ю.І. Палеха, Ю.В. Поканевич, А.С. Соломко, О.В. Коваленко, Н.В. Коваленко, В.С. Ціпуринда, Г.П. Сиваненко, О.І. Белова; за заг. ред. проф. Мошека Г.Є. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 528 с.
4. Осовська Г. В. Менеджмент : підручник / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. – К.: Кондор-Видавництво, 2015. - 563 с.
5. Палеха Ю.І., Основи менеджменту теорія і практика: навчальний посібник / Ю.Палеха, Г.Мошек, І. – К. : Ліра-К. – 2018. – 528 с.

Допоміжні:

5. Березін О. В. Управління проектами: навч. посіб. / О. В. Березін, М. Г. Безпарточний. – Суми : Університетська книга, 2014. – 272 с.

6. Божидарнік Т. В. Креативний менеджмент: навч. посіб. / Т. В. Божидарнік, Н. М. Василик. – Херсон : Олді-плюс, 2014. – 498 с.
7. Бондар-Підгурська О. В. Ділове адміністрування (корпоративне управління) : навч. посіб. / О. В. Бондар-Підгурська, А. О. Глєбова. – К. : Ліра-К, 2015. – 448с.
8. Бутко М. П. Виробничий менеджмент: підручник / М. П. Бутко. – К. : ЦУЛ, 2015. – 400 с.
9. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент : підручник / С. М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 334 с.
10. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком : навч. посіб. / С. М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 324 с.
11. Косач І. А. Ділове адміністрування: менеджмент організацій та управління змінами. Навчальний посібник / І. А. Косач, Л. С. Ладонько, І. В. Калінько. - К.: КондорВидавництво, 2014. - 217 с.
12. Маркетинг і менеджмент інноваційного розвитку : монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. С.М. Ілляшенка. – Суми : Університетська книга, 2015. – 728с.
13. Менеджмент : навч. посіб. / [Г. Є. Мошек, М. М. Ковальчук, Ю. В. Поканєвич, та ін.]; за заг. редакція Г. Є. Мошека. – К. : Ліра-К, 2015. – 550 с.
14. Менеджмент громадських організацій : вибрані питання теорії та практики : навч. посіб. / [Балацький О. Ф., Теліженко О. М., Мішенін Є. В. Та ін.]; за заг. ред. О. Ф. Балацького, О. М. Теліженка, О. А. Лук'янихіної. – Суми: Університетська книга, 2015. – 366 с.
15. Назарчук Т.В. Менеджмент організацій: навч. посіб. / Т.В. Назарчук, О.М. Косіюк – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 560 с.
16. Осовська Г. В. Менеджмент організацій : підручник / Г. В. Осовська, Л. Ц. Масловська, О. А. Осовський. – К.: Кондор-Видавництво, 2014. – 366 с.
17. Осовська Г.В. Менеджмент: підручник / Г.В. Осовська, О.А. Осовський – вид. 4-е, перероблене і доповнене. - К.: Кондор-Видавництво, 2015. - 563 с.
18. Старченко Г. В. Операційний менеджмент : навч. посіб. / Г. В. Старченко, І. В. Калінько, І. А. Косач. - К. : КондорВидавництво, 2015. – 264 с.
19. Шашкова Н.І. Моделювання показників ефективності управління організаційною культурою підприємства / Н.І. Шашкова, А.І. Соловійов, С.М. Макаренко //Актуальні проблеми економіки. – 2017. – № 2 (188). – С. 107–112.
20. Соловійов А. І. Формування сучасної інформаційно-аналітичної системи управління аграрним виробництвом / А. І. Соловійов // Вісник Одеського національного університету. Серія « Економіка». – 2014. – Вип. 2. Том 19.– С. 67–72.
21. Соловійов А. І. Особливості функціонування механізму управління розвитком аграрних виробничих структур / А. І. Соловійов// Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2014. – № 6.– С. 138–141.
22. Соловійов А. І. Математичне моделювання процесу управління в аграрних виробничих структурах / А. І. Соловійов // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. – 2015. – Вип. 2 (11).– С. 242–250.

23. Тягунова Н. М. Основи організації туристичного бізнесу. Кредитномодульний курс : навч. посіб. / Н. М. Тягунова. – К. : ЦУЛ, 2014. – 130 с.
24. Чайка Г. Л. Самоменеджмент менеджера : навч. посіб. / Г. Л. Чайка. – К. : Знання, 2014. – 422 с.
25. Череп А. В. Інноваційний менеджмент : підручник / Череп А. В., Пуліна Т. В., Череп О. Г. – К.: Кондор, 2014. – 452 с.
26. Чурсіна Л. А. Сертифікація персоналу : навч. посіб. / Л. А. Чурсіна, Ю. В. Березовський, Г. А. Тіхосова, – К. : Ліра-К, 2014. – 316 с
27. Шатун В.Т. Основи менеджменту: навчальний посібник. / В.Т.Шатун. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. – 376 с.

Інтернет-ресурси:

28. Сервер Верховної Ради України - www.rada.gov.ua
29. Ліга Бізнес-Інформ - www.liga.net
30. Нормативні акти України - www.nau.kiev.ua
31. Право. Україна - www.legal.com.ua
32. Українське право - www.ukrpravo.com
33. МОН України - www.mon.gov.ua
34. OECD G20 Policy Paper on Economic Resilience and Structural Policies. OECD. 2016. URL : <http://www.oecd.org>.